

fz

Megjelent 1899. évi június hó 17-én.

MAGY. KIR.
SZABADALMI HIVATAL



SZABADALMI LEIRÁS

14860. szám.

V/h. OSZTÁLY.

Kormányozható léghajó.

DUSSEQUE JEAN XISTE TUDÓS TARBESBEN.

A szabadalom bejelentésének napja 1898 július hó 3-ika.

Ezen találmány tárgyát képező kormányozható léghajó a mellékelt rajzon van föltüntetve, és pedig az

1. ábrán oldalnézetben, a
2. ábrán fölülnézetben, a
3. ábrán keresztmetszetben az 1. ábra 3—3 vonala irányában jobbról nézve és a
3. b) ábrán keresztmetszetben az 1. ábra 3—3 vonala irányában balról nézve.

A léghajó áll a mellső (A) részből és a hátsó (B) részből, melyeket a (C) kamra vagy tér választ el egymástól. A mellső (A) rész megközelítőleg konikus alakú, bír és keresztmetszetben (3. b) ábra) fölfelé kör-alakú, lefelé háromszög-alakú, úgy hogy csolnakot alkot. A hátsó (B) résznek az (A) résszel szomszédos része henger-alakú, a végén pedig gömb-alakú.

Ezt a két (A) és (B) részt fémváz alkotja, mely a ballonszövetet hordja és a két részt a (C) kamrán keresztül egymással összeköti, úgy hogy abszolút merev egész keletkezik.

Az (A) rész háromszög-alakú keresztmetszetében igen vékony guttaperché-vel bevont alumínium lemezekből áll; hasonlóképen a (B) rész alsó része is. A két (A) és (B) résszel szemben fekvő falak hasonlóképen igen vékony, át nem eresztő vitorlavászonnal

bevont alumínium lemezekből vannak előállítva, hogy a gáz elillanása tökéletesen megakadályoztassék; ezek csövekkel vannak erősítve, melyek a fémváz elemeivel össze vannak kötve.

A fémváz cső-alakú (a) kengyelekből áll, melyek alumíniumból vagy chrómalumíniumból vannak és a léghajó tengelyére merőlegesen vannak elrendezve és egymással ugyanily minőségű cső-alakú (b) kereszt-darabokkal összekötve. Az (a) kengyelek alkotják a ballon-fölület vezérvonalait és a (b) kereszt-darabok ezen fölület alkotóit.

A (C) térben a (b) kereszt-darabok acélsövekből vannak; az acélsövekre az alumínium-csövekre vannak fölcavarva. A (C) tér közepén egy igen erős cső-alakú kereszt-darab van, mely az (A és B) részeket merevíti.

A (C) tér könnyű (c) fenékkal van ellátva, melyen a léghajó vezetője és az utasok helyezkednek el. Ezenkívül ezen fenéken egy kis fölhúzó-gép és minden a léghajó működtetéséhez szükséges készülék van elhelyezve. A (c) fenék alatt van a második (c') fenék, melyen a hajtókészülékek (elektromos akkumulátorok, motorok vagy hajtógépek) a transzmissziók és a mechanikus vannak elhelyezve. A (c c') fenékek

közötti tér a léghajó (A és B) részeitől alumíniumból és guttaperehából készült (e f) közfalak által van elszigetelve, melyek maguk és az (A és B) részek között a légkeringés számára elegendő tért hagynak szabadon. Ezen közfalaknak, melyek a (c) fenék alatt össze vannak kötve, az a céljuk, hogy a hidrogéngáznak belépését a géphelyiségbe megakadályozzák, mely gáz esetleg az (A és B) részekből kiszabadulhatna.

A (c') fenék alatt van a nyílásokkal bíró (d) tér, melynek célja kellő mennyiségű bal'asztot fölvenni, hogy a léghajó állékonyságát növelje.

A (C) térben levő több emelet egymással kis lépcső által van összekötve.

Szükség esetén a (c c') fenekek valamelyikét mellőzhetjük és a gépeket az utasokkal együtt egyetlen fenéken helyezhetjük el, a léghajó súlyának csökkentése végett.

A (C) tér minden körülmények között köröskörül csillámlapocskákkal van fődve, kivéve a (d) tér jobb oldalát, mely aczélemezekkel van elzárva. Ez a burkolat a (c c') fenekek magasságában alkalmas nyílásokkal van ellátva, melyek külső balusztradoknak felelnek meg.

A gázhárttyából készült ballonokban van raktározva. A (B) rész ballonjának egy szelepe van, mely a (h) kieresztő szelepre van fölsrőfolva. Az (A és B) részekben levő két ballon (t) csövek útján áll egymással összeköttetésben, melyek fölül a (C) térben fekszenek és arra valók, hogy a gázt egyik ballontól a másikba vezessék. A ballonok fölszálló ereje úgy van szabályozva, hogy valamivel nagyobb a léghajó súlyánál mindennel a mi rajta van, a ballasztal együtt. Megjegyzendő, hogy a (h) kieresztő csapot csak akkor szabad nyitni, mikor a léghajó a ballaszttól már megszabadult. A hidrogén meleg levegővel is helyettesíthető. Oldalt a léghajótól hátul két (E és E') csavar (és pedig mindegyik oldalon egy) és négy (F, F', G, G') lapátkerek (mindegyik oldalon kettő) van elrendezve. A csavarok tengelyei oly csapágyakban forognak, melyek a (P) főcsövön vannak megerősítve és valamely

alkalmas módon azon motorok által hajtattak, melyek a (C) térben vannak elhelyezve. Az (F, F', G G') lapátkerek szíj-jak vagy kötelek forgatják, melyek alkalmas módon a (C) térben levő motorokra vannak felrakva. Megjegyzendő még, hogy a léghajó egyik oldalán levő csavart és lapátkereket oly motor hajtja, mely független attól a motortól, mely a léghajó másik oldalán levő csavart és lapátkereket hajtja.

A lapátkerek fölött (f, f', g, g') szélfogók vannak elrendezve, melyek billentyűkkel vannak ellátva, melyeknek segítségével a szél belépési nyílásai, illetve a bevezetett szél mennyisége szabályozható, mely a keréklapáthba ütközik. Ezen szélfogók mozgathatók és bizonyos helyzetben rögzíthetők. Ezenkívül a kerek köröskörül vékony alumíniumból való védőköpennyel vannak ellátva, mely a kerek közepéig terjed és a kereknek csaknem $\frac{8}{10}$ -részét fűdi; ez a védőköpeny távol tartja a külső szélnyomást és lehetővé teszi a kereknek, hogy a hajtókorong által közölt mozgást végezzék, minthogy az megvédi őket a ventilátoroktól jövő széllal szemben. A lapátok alumíniumvázból állanak, mely vékony, erős és át nem eresztő vászonnal van bevonva.

A csavarok és kerek hajtására szükséges erőt akkumulátorok vagy könnyű szénhidrogének számára való motorok szolgáltatják; ez utóbbi esetben a kipuffogást a kerek közelében helyezük el. A léghajónak ezenkívül két (J J') kormánylapátja van, melyeknek egyike elől, másika hátul van elrendezve. Ezt a két lapátot a (C) térből működtetjük.

Végül a váz alsó csőalakú (k) részén (p) súly van, mely a (q) végnélküli lánczon van megerősítve, mely ezen (k) részén és (P) főcsövön megy keresztül és vezetőcsigák által vezettetik. A végtelen (q) lánc ezenkívül egy lánczkeréken fut, mely a könnyű (T) fölhúzógéphez tartozik; ez utóbbi a (C) térben van elrendezve és arra szolgál, hogy a mozgékony (p) súlyt a léghajó hosszirányában eltolhassuk. A szerint, a mint már most a léghajót jobbra vagy balra akarjuk

irányítani, a (J J') kormánylapátot egyik vagy másik irányba állítjuk be és a motort megindítjuk, mely működésbe hozza azon csavarokat és lapátkerekeket, melyek szemben fekszenek a betartandó iránynyal. A léghajót egy helyen forgásba is hozhatjuk, ha az egyik motort előre, a másikat hátrafelé járattuk. Hogy egyenes irányban haladjunk, mindkét motornak egyidejűleg azonos értelemben kell járnia.

Hogy föl- vagy lefelé szálljunk, csak a mozgatható (p) súlyt kell akként eltolnunk, hogy a súlypont helyzete változzék és ennek folytán a léghajó mellső része fölfelé vagy lefelé irányuljon. Ily körülmények között a léghajó emelkedik vagy leszáll, a nélkül, hogy ballasztot kellene kidobnunk vagy gázt kieresztenünk. Ez által a léghajó állandó fölhajtó erejét biztosítjuk.

Szükség esetén a léghajó alatt kis csolnakot alkalmazhatunk megfigyelési czelokra; hasonlóképen a léghajó hátsó része körül kis ballusztradot helyezhetünk el.

SZABADALMI IGÉNYEK.

1. Kormányozható léghajó, jellemezve a csolnakalakú, mellső és hátsó végén egy-egy (J J') kormányal ellátott fémváz által, melynek keresztmetszete a hátsó (B) résznél köralakú, a mellső (A) résznél fölül félköralakú, alul pedig háromszögalakú, mi mellett a megfelelő gázt magába foglaló, ballonszövettel bevont két (A, B) rész között az ezektől lég-

mentesen elzárt szabad (C) tér van elrendezve, mely az utasok és a munkagépek fölvételére szolgál, mely utóbbiak egymástól függetlenül hajtják a hátsó (B) rész két oldalán elrendezett (F, F', G, G') lapátkerekeket és (E E') csavarokat a léghajó tomozgatása czéljából.

2. Léghajó, az 1. igény szerint, melynél a az (F, F', G, G') lapátkerekek fölött beállítható (f, f', g, g') szélfogók vannak elrendezve, melyek a fölfogott szelet az (F, F', G, G') kerekek lapátjaihoz vezetik.
3. Léghajó az 1. igény szerint, melynek váza alumíniumcsövekből áll, mi mellett az (A) rész alsó fele, valamint mindkét (A, B) résznek egymással szemben fekvő, a (C) teret határoló falai guttaperchéval bevont alumíniumlemezekből vannak készítve.
4. Léghajó az 1. igény szerint, melynek alsó (k) főcsövében a (p) súly van elrendezve, mely a csigákon járó végtelen (q) lánczra van erősítve, melyet egy a (C) térben elrendezett (T) fölhúzó gép mozgat, hogy a (p) súlyt többé vagy kevésbé a léghajó csúcsa fölé eltolja és ezáltal annak föl- vagy lefelé szállását szabja meg.
5. Léghajó az 1. igény szerint, melynél az (A, B) részekben a gázt tartalmazó, hárttyából készült ballonok vannak elhelyezve, melyek egymással a (C) tér felső részében fekvő (t) csövek révén közlekednek és melyek közül a (B) részben fekvő (h) kieresztő szeleppel van ellátva.

(1 rajzlap melléklettel.)

Kormányozható léghajó.
DUSSEQUÉ JEAN XISTE TUDÓS TARBESBEN.

14860. sz.
szabadalmi leíráshoz.

